

REDACT projesi Eğitim Merkezi

Acil Durumlar ve Güvenli Vatandařlar için Planlama

Rapor No: D.T3.5.1c (TR)

GA T3 REDA sisteminin uygulanması (pilot alışmalar)

Created by:
The International Hellenic University (TEICM/IHU)

CONTRIBUTING PARTNERS:

- Institute of Engineering Seismology & Earthquake Engineering - Research Unit of Earthquake Planning & Protection Organization (ITSAK-EPPO)
 - Democritus University of Thrace (DUTH)
 - Gebze Technical University (GTU)
 - Ovidius University of Constanta (OUC)
- Institute of Geology and Seismology Moldova (IGS/MSU)

PROJE DETAYLARI:

Program	Karadeniz Ortak Operasyonel Programı 2014-20
Öncelik ve Ölçü	2. Karadeniz Havzasında çevrenin korunması ve deniz çöplerinin ortaklaşa azaltılması konusunda koordinasyonun teşvik edilmesi
Hedef	2.1 Depremle ilişkili ortak çevresel olguların izlenmesi ve geliştirilmesi
Proje Başlığı	Hızlı Deprem Hasarı Değerlendirme Konsorsiyumu
Proje Kısaltması	REDACt
Sözleşme Numarası	BSB-966
Lider Ortak	TEICM_SARF'in Hak ve Görevlerindeki Yasal Varisi, IHU SARF, YUNANİSTAN
Toplam Bütçe	974.860,00 Euro (€)
Zaman Aralığı: Baslangic Tarihi - Bitiş Tarihi	01/07/2020 - 30/06/2023
Proje Koordinatörü	Papatheodorou K. (IHU-TEICM)

KATKIDA BULUNAN KİŞİLER:

Papatheodorou K. (TEICM), Konstantinidis A. (TEICM), Kazakis P. (TEICM), Gakos P. (TEICM), Kirtas E. (TEICM), Panagopoulos G. (TEICM), Ntouroso K. (TEICM), Theodoulidis N. (ITSK-EPPO), Margaris B. (ITSK-EPPO), Karakostas Ch. (ITSK-EPPO), Zargli E. (ITSK-EPPO), Klimis N. (DUTH), Zulfikar C. (GTU), Cetindemir O. (GTU), Toma-Danila D. (OUC), Vintila D. (OUC), Cardanet V. (IGS/MSU)

Paydaşlar: BSB JOP 2014-20 için uygun alan

Teslimat-No: D.T3.5.1c_TR		Dahili - Ortaklar	
Sayı: I.02	Tarih: 31 July 2023	Sayfa	2 of 26

REVİZYONLARIN KAYDI

Sayı/Revizyon	Tarih	Sayfa(lar)	Değişimin Tanımı	Sürüm
1	30.06.2023	26	İlk Versiyon	1.01
2	31.07.2023	26	Son Versiyon	1.02

Teslimat-No: D.T3.5.1c_TR		Dahili - Ortaklar	
Sayı: I.02	Tarih: 31 July 2023	Sayfa	3 of 26

BELGE YAYIN SAYFASI

Responsible Partner: International Hellenic University		
Approval	Emmanouil Kirtas	Signature 31.07.2023
Approval	Nikolaos Theodoulidis	Signature 31.07.2023
Approval	Nikolaos Klimis	Signature 31.07.2023
Approval	Can Zulfikar	Signature 31.07.2023
Approval	Dragos Vintila	Signature 31.07.2023
Approval	Vladlen Cardanet	Signature 31.07.2023
Approved by the Project Coordinator:	Konstantinos Papatheodorou	Signature 31.07.2023
Distribution:	ALL PARTNERS	

Teslimat-No: D.T3.5.1c_TR		Dahili - Ortaklar	
Sayı: I.02	Tarih: 31 July 2023	Sayfa	4 of 26

İÇİNDEKİLER

1. GİRİŞ	7
1.1. KAPSAM VE HEDEFLER	7
1.2. İLGİLİ DOKÜMANLAR	7
1.2.1. GİRDİLER.....	7
1.2.2. ÇIKTILAR.....	7
2. ACİL MÜDAHALE VERİMLİLİĞİ VE KAMU DAVRANIŞI	8
3. DEPREM ACİL DURUM PLANI GELİŞTİRME	8
4. HASARIN ÖNLENMESİ VE MÜDAHALE PLANLAMASI	9
4.1. RİSKLERİ TANIMAK.....	9
4.2. ÖNLEME VE MÜDAHALE PLANLAMASI	10
EK I	18
VOIP HİZMETLERİNİ KULLANARAK VE VERİLER ÜZERİNDEN NASIL İLETİŞİM KURACAĞINIZA İLİŞKİN EĞİTİMLER .	18
WHATSAPP KULLANARAK GRUP İLETİŞİMİ VE	19
CANLI KONUM PAYLAŞMA	19
CANLI KONUM NASIL KULLANILIR?	19
VİBER İLE GRUP İLETİŞİMİ VE KONUM PAYLAŞIMI	21
ANLIK İLETİŞİM İÇİN GRUP NASIL KURULUR?	21
KONUMUNUZU GRUP ÜYELERİNE NASIL GÖNDERİRSİNİZ?.....	21
MESSENGER'DA GRUP İLETİŞİMİ VE CANLI KONUM PAYLAŞIMI	22
GOOGLE MAPS'I KULLANARAK CANLI KONUMU PAYLAŞIN	23
GOOGLE HARİTALAR'I KULLANARAK GOOGLE HESABI OLAN KİŞİLERLE KONUM PAYLAŞMA	23
GOOGLE HESABI OLMAYAN BİR KİŞİYLE CANLI KONUMU PAYLAŞMAK	23
PAYLAŞMAYI DURDUR!	24
TAHMİNİ VARIŞ ZAMANINIZI PAYLAŞIN	24
BİRİNİN KONUMUNU ÖĞREN/BİRİNİN KONUMUNU BUL	24
BİRİNİN KONUMUNU SORMAK.....	25
BİRİNİN KONUMUNU GİZLEMEN.....	25
BİRİNİN GİZLEDİĞİNİZ KONUMUNU GÖSTERMEK (AÇMAK)	25
KONUM İSTEĞİNİ REDDETMEK VEYA ENGELLEMEN.....	26
BİRİNİN ENGELLEMESİNİ KALDIR	26

Teslimat-No: D.T3.5.1c_TR		Dahili - Ortaklar	
Sayı: I.02	Tarih: 31 July 2023	Sayfa	5 of 26

ŞEKİLLER LİSTESİ

ŞEKİL 1. ÖNLEM, HAZIRLIKLI OLMA VE MÜDAHALE AŞAMALARINDA BİNA İÇİNDE YAPILMASI GEREKENLER.	14
ŞEKİL 2. ÖNLEM, HAZIRLIKLI OLMA VE MÜDAHALE AŞAMALARINDA BİNA DIŞINDA YAPILMASI GEREKENLER.	15
ŞEKİL 3. İHTİYACI OLAN İNSANLARA YARDIM ETMEK İÇİN YAPILACAK BASİT ŞEYLER.	16
ŞEKİL 4. WHATSAPP KULLANARAK KONUM PAYLAŞIMI. CANLI KONUM VE MESAJ ALIŞVERİŞİ GİBİ ÖNEMLİ BİLGİLERİN SAĞLANMASI VE ALINMASI BİRKAÇ SANİYE SÜREN DÖRT ADIMLI BİR İŞLEMDİR.	20
ŞEKİL 5. MESSENGER'İ KULLANARAK KONUM PAYLAŞIMI. ÖNEMLİ BİLGİLERİN (CANLI KONUM VE MESAJ ALIŞVERİŞİ) SAĞLANMASI VE ALINMASI BİRKAÇ SANİYE SÜREN DÖRT ADIMLI BİR İŞLEMDİR.	22
ŞEKİL 6 GOOGLE HARİTALAR'İ KULLANARAK KONUM PAYLAŞIMI. ÖNEMLİ BİLGİLERİN SAĞLANMASI VE ALINMASI BİRKAÇ SANİYE SÜREN DÖRT ADIMLI BİR SÜREÇTİR.	26

TABLolar LİSTESİ

TABLO 1. BU BELGEYE GİRDİ GÖREVİ GÖREN ESKİ TESLİM EDİLEN BELGELER LİSTESİ.	7
TABLO 2. BU BELGENİN GİRDİ OLUŞTURDUĞU DİĞER ÇIKTILARIN LİSTESİ.	7

Teslimat-No: D.T3.5.1c_TR		Dahili - Ortaklar	
Sayı: I.02	Tarih: 31 July 2023	Sayfa	6 of 26

1. Giriş

1.1. KAPSAM VE HEDEFLER

Deprem yol açtığı krizler, bütün yapısal bileşenleri de dahil ederek tüm toplumu harekete geçirir. Hem deprem sırasında hem de sonrasında müdahale eylemlerinin dinamiklerini ve ilerleyişini güçlü bir şekilde etkileyen hizmetlerin operasyonel kapasitesini, müdahale verimliliğini ve nüfusun tepkisini test ederler.

Nüfusun tepkisi iletişim düzeyiyle, risklerin anlaşılmasıyla, yanıt verme becerisi ve eğitimiyle güçlü bir şekilde ilişkilidir. Proje çıktısının kapsamı, REDACT Eğitim Merkezi'nin içeriği ve verilen kısa eğitimlerle birleştirilen basit yönergelerin sağlanmasıdır; bu yönergeler, vatandaşların Devlet tarafından yayınlanan yönelere uygun olarak kendi acil durum planlarını geliştirmelerine destek olabilir.

Bu döküman REDACT Eğitim Merkezi'nin (Edu-Hub) bir parçasıdır. Bunun için ulusal ve bölgesel düzeyde yetkili makamlar tarafından yayınlanan ilgili materyallerden yararlanılmıştır. Proje sırasında gerçekleştirilen araştırmalara ve uluslararası düzeyde tanınan ve geniş çapta kabul gören ilkelere dayanır.

Bu girişime Uluslararası Hellenik Üniversitesi öncülük etmiş ve diğer ortaklar veri, bilgi ve çevirilerle katkıda bulunmuştur.

1.2. İLGİLİ DOKÜMANLAR

1.2.1. Girdiler

Tablo 1. Bu belgeye girdi görevi gören eski teslim edilen belgeler listesi.

Belge ID	Tanım
D.T.3.5.1	REDACT projesi Eğitim Merkezi

1.2.2. Çıktılar

Tablo 2. Bu belgenin girdi oluşturduğu diğer çıktıların listesi.

Belge ID	Tanım
D.T3.1.	

Teslimat-No: D.T3.5.1c_TR		Dahili - Ortaklar	
Sayı: I.02	Tarih: 31 July 2023	Sayfa	7 of 26

2. ACIL MÜDAHALE VERİMLİLİĞİ VE KAMU DAVRANIŞI

Depreme müdahale, afetlere karşı sivil korunmaya çok büyük bir iş yükü getirmektedir ve özellikle çok sınırlı bir süre içinde gerçekleştirilmesi gerektiği göz önüne alındığında, son derece çok emek isteyen bir iştir. Aynı zamanda, Kamu ve Sivil Koruma yetkilileri arasındaki etkileşim, hem olay sırasında hem de sonrasında müdahale eylemlerinin dinamiklerini ve ilerleyişini güçlü bir şekilde etkilediğinden kritik öneme sahiptir.

Depreme müdahale verimliliği açısından kritik bir faktör olarak, halkın sorun yaratmayacak ve yetkililere ek iş yükü getirmeyecek şekilde hareket etmesi gerekmektedir. Bu amaçla halkın gereksiz yere risklere maruz kalmaması, güvende kalması, ailesini ve sevdiklerini koruması için devletin yayınladığı yönergelerle uygun hareket etmesi gerekmektedir.

Halk aynı zamanda ihtiyaç sahibi kişilerin (örneğin hareket etmekte zorluk çeken kişilerin) desteklenmesine gönüllü olarak katkıda bulunabilir ve depremlere karşı genel olarak daha dirençli bir toplum oluşturulmasına yardımcı olabilir.

Acil durumlarda “Zaman” kritik bir faktör olduğundan, halkın kendisini gereksiz risklere maruz bırakmadan etkin bir şekilde depreme karşı müdahale edebilmesi için **hazırlıklı olması** ve **eğitilmesi** gerekmektedir. Bu hedefe, halkın çeşitli düzeylerde (kişisel, aile vb.) kendi acil durum planlarını geliştirmesi ve uygulamasına destek olacak gerekli eğitim ve araçların sağlanması ve aynı zamanda onlara ihtiyaç duydukları durumsal farkındalığın sağlanmasıyla ulaşılabilir.

Bu nedenle halkın müdahale kapasitesinin geliştirilmesi, insanları daha güvende tutabilecek, mülk hasarını sınırlandırabilecek, toplumun hazırlıklı olmasını destekleyebilecek ve bir afet sonrasında toparlanmaya yardımcı olabilecek kritik bir hedeftir.

3. DEPREM ACIL DURUM PLANI GELİŞTİRME

Acil durumlara yönelik planlama, kişisel ve aile güvenliğine yapılan bir yatırımdır ve vatandaş düzeyinde deprem afetini hafifletme aşamalarının tamamını kapsamalıdır: önleme, hazırlıklı olma, müdahale ve toparlanma. Bir acil durum planı geliştirirken insanların, acil durum sırasında ortaya çıkabilecek çeşitli koşulları da (çocukların çeşitli aktivitelerde olması, bireylerin farklı yerlerde olması, gerekli varlıklara/mülke erişim vb.) dikkate alması ve sorunların üstesinden gelmek için belirli eylemleri öngörmesi gerekir.

Kişisel düzeyde durumsal farkındalık elde etmek için iletişim de (örneğin, diğer aile üyelerinin durumu ve nerede olduğu vb.) çok önemlidir, bu nedenle iletişim ağlarında arzuya yol açacak her türlü eylemden (sesli iletişim için cep telefonu kullanmak gibi) kaçınılmalı ve iletişim VoIP üzerinden veri kullanılarak yapılması gerekmektedir.

Teslimat-No: D.T3.5.1c_TR		Dahili - Ortaklar	
Sayı: I.02	Tarih: 31 July 2023	Sayfa	8 of 26

Verimli planlama aşağıdaki maddelere dayanmaktadır:

- **Riskleri tanımak.** Çünkü bölgedeki riskleri bilmek bireylerin etkili bir müdahale planı geliştirmesine, daha hazırlıklı olmasına ve daha güvende kalmasına yardımcı olabilir.
- **Çeşitli koşullara göre senaryolar üretmek.** Bir aile olay sırasında bir arada olmayabilir. Bu nedenle aile üyeleri birbirleriyle nasıl iletişim kuracaklarını, nerede (güvenli bir yer) buluşacaklarını, oraya nasıl gideceklerini farklı senaryoları dikkate alarak planlamalıdır. Planlama, bireyin ve ailenin acil bir durumda ne yapacağını bilmesine yardımcı olacaktır. Eğitim (pratik yapma), uygulama sırasındaki sorunları tespit etmelerine ve planı optimize etmelerine yardımcı olacaktır.
- **Müdehale için eğitim almak.** D.T3.5.1'de daha önce açıklandığı gibi acil durumlarda iletişim esastır. İletişimin işlevsel durumda olması için halkın telefon görüşmeleri yaparak iletişim ağını aşırı yüklemesinden kaçınması gerekir. Bunun yerine, kişisel kaygılara ilişkin durumsal farkındalık sağlayabilecek kritik bilgileri iletmek ve paylaşmak için verileri (kısa mesaj vb.) kullanmalıdırlar (ayrıca bkz. D.T3.5.1).
Böyle bir durumda bile acil durumlarda iletişimin etkin olarak kullanılabilmesi için **tüm katılımcıların** gerekli düzenlemeleri yapması ve **eğitim alması şarttır.**
Örneğin bir aile iletişim kurmak için bir VoIP hizmeti kullanacaksa (örn. Whatsapp, Messenger vb.), hemen erişilebilmesi için "gruplar" oluşturulmalı ve "kişiler" listesinin en üstüne sabitlenmelidir.
İletişime geçilmesi gereken kişilerle (komşular, arkadaşlar, önemli bilgiler verebilecek kişiler) iletişim grupları da oluşturulmalıdır. Aynı zamanda, grup üyeleri bu yolu kullanarak iletişim kurma, mesaj gönderip alma ve canlı konumlarını paylaşma konusunda eğitilmelidir; böylece grup üyelerinin geri kalanı önceden tanımlanmış güvenli bir konuma doğru yürürken onları bir harita üzerinde izleyebilir.

4. HASARIN ÖNLENMESİ VE MÜDAHALE PLANLAMASI

4.1. Riskleri tanımak

Risklerin anlaşılması; önleyici, hazırlıklı olma ve müdahale eylemlerinin nedenlerinin anlaşılmasına ve gerekçelendirilmesine yardımcı olabilir. Bu amaçla REDACt projesi tarafından bir dizi halkın anlayacağı şekilde kolaylaştırılmış belgeler hazırlandı:

- Deprem odağından kaynaklı hasar (1 İngilizce + 3 Çeviri; Yunanca, Türkçe ve Romence).
- Yapı ve altyapılarda deprem hasarı (1 İngilizce + 3 Çeviri)
- Deprem kaynaklı Geoteknik göçmeler (1 İngilizce + 3 Çeviri)

Bu dökümanlar REDACt Eğitim Merkezi sitesi üzerinden kullanıma sunulmuştur (<https://www.redact-project.eu/educational-hub/>).

Teslimat-No: D.T3.5.1c_TR		Dahili - Ortaklar	
Sayı: I.02	Tarih: 31 July 2023	Sayfa	9 of 26

Yapıya zarar vermeyecek depremler (yapısal olmayan hasargörebilirlik), mobilyaların devrilmesine veya ağır nesnelerin yüksek yerlerden düşmesine neden olabileceğinden, deprem sırasında yaralanma olasılığı en yüksek olan düşen nesnelere kaynaklanmaktadır. Bu nedenle ağır nesnelere mümkün olduğu kadar alçak yerleştirilmeli, ağır mobilyalar ve tavan ışıkları duvarlara düzgün şekilde sabitlenmelidir.

Deprem hasarının yapı üzerindeki olumsuz etkileri, yaşam hatlarının hasar görmesi (su sızıntısı, elektrik deşarjı, gaz kaçağı) nedeniyle ciddi şekilde artabilir. Bu nedenle bina tahliye edilmeden önce bu hatların ana kaynağından kesilmesi gerekmektedir.

İnsanlar merdivenleri kullanarak binayı tahliye ederken ciddi yaralanmalara yol açacak kazalar meydana gelebilir. Bu nedenle kendinizin ve diğer insanların güvenliği açısından merdivenleri kullanırken çok dikkatli olmanız gerekmektedir.

Aynı zamanda binalardaki döküntüler sokaklara düşebilir. Bu nedenle insanlar binadan çıktıktan sonra düşen nesnelere nedeniyle yaralanmamak için belli bir mesafede durmalıdır.

Heyelanlar ve sıvılaşmalar da binaları ciddi şekilde etkileyebilir ve can kayıplarına neden olabilir. Evin yakın çevresinde asılı kayalar ve dik eğimler bulunması durumunda, önleme aşamasında uzmanlar tarafından yapılacak inceleme, güvenliği artıracak çözümler sunulabilir. Ayrıca sigorta hasar durumunda toparlanma için yardımcı olabilir.

4.2. Önleme ve Müdahale Planlaması

Deprem Afet Zararlarının Azaltma aşamasına göre sınıflandırılan eylemlerin kısa listesi şöyledir:

Binanın içindeyken

ÖNLEM

- Rafları ve kitaplıkları duvarlara sıkıca sabitleyin. Devrilebilecek ve çıkışı kapatabilecek uzun mobilyaları kaldırın.
- Su ısıtıcılarını, yakıt ve su depolarını sıkıca sabitleyin.
- Ağır nesnelere daha alçak yerlere taşıyın.
- Yatak ve kanepelerin üzerindeki ağır nesnelere kaldırın.
- Armatürleri ve çatı fanlarını iyice sabitleyin.
- Evin her odasında korunaklı alanları belirleyin:
 - Dayanıklı sıra veya masa altı.
 - Cam yüzeylerden ve kitaplıklardan uzak.
 - Dış duvarlardan uzak.
- Elektrik ve gaz şebekesinin düzgün çalışıp çalışmadığını kontrol edin. Evi boşaltmadan önce elektrik anahtarını kapatın. Tüm aile üyelerine genel elektrik, su ve gaz anahtarlarının nasıl kapatılabileceğini öğretin.

Teslimat-No: D.T3.5.1c_TR		Dahili - Ortaklar	
Sayı: I.02	Tarih: 31 July 2023	Sayfa	10 of 26

- Tüm aile üyelerinin acil durum telefonlarını (tıbbi yardım/ambulans, polis, itfaiye vb.) bilmelerini sağlayın.
- Pilleri ile birlikte, el feneri ve ilk yardım çantasıyla birlikte taşınabilir bir radyonun olduğu bir çanta bulundurun.
- **Önemli bilgileri paylaşmak için aile üyelerinizle ve arkadaşlarınızla ve/veya acil bir durumda iletişim kurmanız gereken kişilerle bir iletişim planı oluşturun.** D.T3.5.2'de VoIP üzerinden nasıl iletişim kuracağınızı, mesajları ve canlı konumu nasıl paylaşacağınızı görebilirsiniz.
- Tüm aile üyeleriyle bir tahliye planı oluşturun:
 - **Mevcut çıkışları** kontrol edin. Bunlardan herhangi biri herhangi bir nedenle kapanırsa alternatifleri çıkışları düşünün.
 - Evin, işin ve çocuk etkinliklerinin (spor salonu, oyun alanı, enstitü, okul vb.) yakınındaki mevcut güvenli alanların (sığınma alanları) haritasına bakın ve senaryoya/duruma göre (ya herkes evde, ya bir veya daha fazla çocuk başka bir yerdeyse vs.) **toplantı yeri olarak uygun güvenli alanı seçin.** **Anatoliki Makedonya Bölgesi ve Thraki'de yaşayan insanlar için REDACt projesi Eğitim Merkezi sitesinde navigasyonu mümkün bir harita verilmektedir:** <https://www.redact-project.eu/educational-hub/>
 - Merdivenleri kontrol edin. Acil durum ışıkları varsa bunların düzgün çalıştığından emin olun.
 - Çevrenizdeki depremde hasar görebilecek eski binaları kontrol edin ve onlardan kaçınarak güvenli yerlere doğru rotaları planlayın.
- Acil durumlarda destek sağlayabilecek ek önleyici faaliyetler:
 - Önemli belgeleri kolayca erişebileceğiniz bir yerde saklayın.
 - İlaçları (varsa) ve reçeteleri, sigorta bilgileri, alerjiler, tıbbi durumlar, acil durumda iletişime geçilecek kişiler, ilaçlar, aile tıbbi geçmişi, son aşılar, ameliyatlar gibi ilgili ve önemli bilgilerle birlikte erişilebilir bir yerde saklayın. Mümkünse bu bilginin bir kopyasını acil durum çantanızda bulundurun.
 - Her aile üyesine iki gün yetecek kadar az miktarda şişe suyu bulundurun.
 - Her aile üyesine iki gün boyunca yetecek kadar konserve yiyeceği (kontrol edin ve gerektiğinde değiştirin) bulundurun.
 - Gerekliyse cep telefonlarını veya diğer cihazları şarj etmek için taşınabilir şarj aleti bulundurun.
- Evcil hayvanlar için plan yapın. Bazı otellerde evcil hayvanlara izin verilmediğinden, evcil hayvanlarınızı bir süreliğine bakabilecek birine götürmeye hazırlıklı olun.
- Planı düzenli olarak gözden geçirin. Gerekli tüm malzemelerin düzenli olup olmadığını kontrol edin. İlgili herkesle iletişimi kontrol edin (oluşturulan iletişim gruplarını kullanarak). Prova yapın! Provalar sorunların düzeltilmesine ve planın optimize edilmesine yardımcı olacaktır.

Teslimat-No: D.T3.5.1c_TR		Dahili - Ortaklar	
Sayı: I.02	Tarih: 31 July 2023	Sayfa	11 of 26

- Alışveriş merkezlerinde, büyük mağazalarda veya çok sayıda insanın bulunabileceği binalarda acil çıkışların yerlerini kontrol edin. Tahliye sırasında çıkışlardan birine doğru dikkatlice yürüyün.

Yaşlılar, hareket güçlüğü çeken kişiler, özel bakıma ihtiyaç duyan kişiler de dahil olmak üzere **özel ihtiyaçları olan kişiler için acil durum planlaması** şunları gerektirir:

- Binanın acil durum planlarını öğrenin.
- İhtiyaç duyulan ilaçları ve/veya özel tıbbi ekipmanı kolayca erişilebilecek bir yerde saklayın.
- Acil bir durumda onlara yardım edebilecek kişileri belirleyin ve bu kişilerle acil durum iletişimini düzenleyin ve müdahale eylemlerini planlayın.
- Özel ekipmana ve/veya ilaca ihtiyaç duymaları halinde, bunlar kendilerine ait olacak şekilde açıkça tanımlanmalı ve yerleri kolayca belirlenmelidir.

MÜDAHALE

Deprem sırasında evin içindeyken:

- Sakin kal.
- Dayanıklı bir mobilyanın (masa, çalışma masası) altına **sığının** ve olduğu yerde tutun.
- **Dayanıklı mobilya yoksa** odanın ortasında diz çöküp boyunuzu mümkün olduğunca azaltın ve ellerinizle **başınızı ve boynunuzu koruyun**. Düşmesi halinde yaralanmaya neden olabilecek geniş cam yüzeylerden, yüksek mobilyalardan ve asılı nesnelere uzak durun.
- Balkona çıkmayın. Evin içinde kalın.
- Olası yaralanmalara karşı kendinizi ve etrafınızdakileri dikkatlice kontrol edin.
- Ağır yaralılar varsa onları hareket ettirmeyin.
- Ana şalterleri kapatın.
- Merdivenleri kullanarak yapıyı dikkatlice tahliye edin! Binada elektrik kesintisi olması durumunda el fenerinizi veya cep telefonunuzu hazır bulundurun.
- Asansörü kullanmayın. Asansör içerisinde ve iletişim imkanı olmayan terk edilmiş bir binada uzun süre mahsur kalabilirsiniz.
- Aynı binada yaşayan ihtiyaç sahiplerine (hareket sorunu yaşayanlar, yaşlılar vb.) yardım etmeye çalışın.
- Alışveriş merkezlerinde, büyük mağazalarda, çok sayıda insanın bulunabileceği binalarda acil çıkışlardan birine doğru dikkatli bir şekilde yürüyün.

Teslimat-No: D.T3.5.1c_TR		Dahili - Ortaklar	
Sayı: I.02	Tarih: 31 July 2023	Sayfa	12 of 26

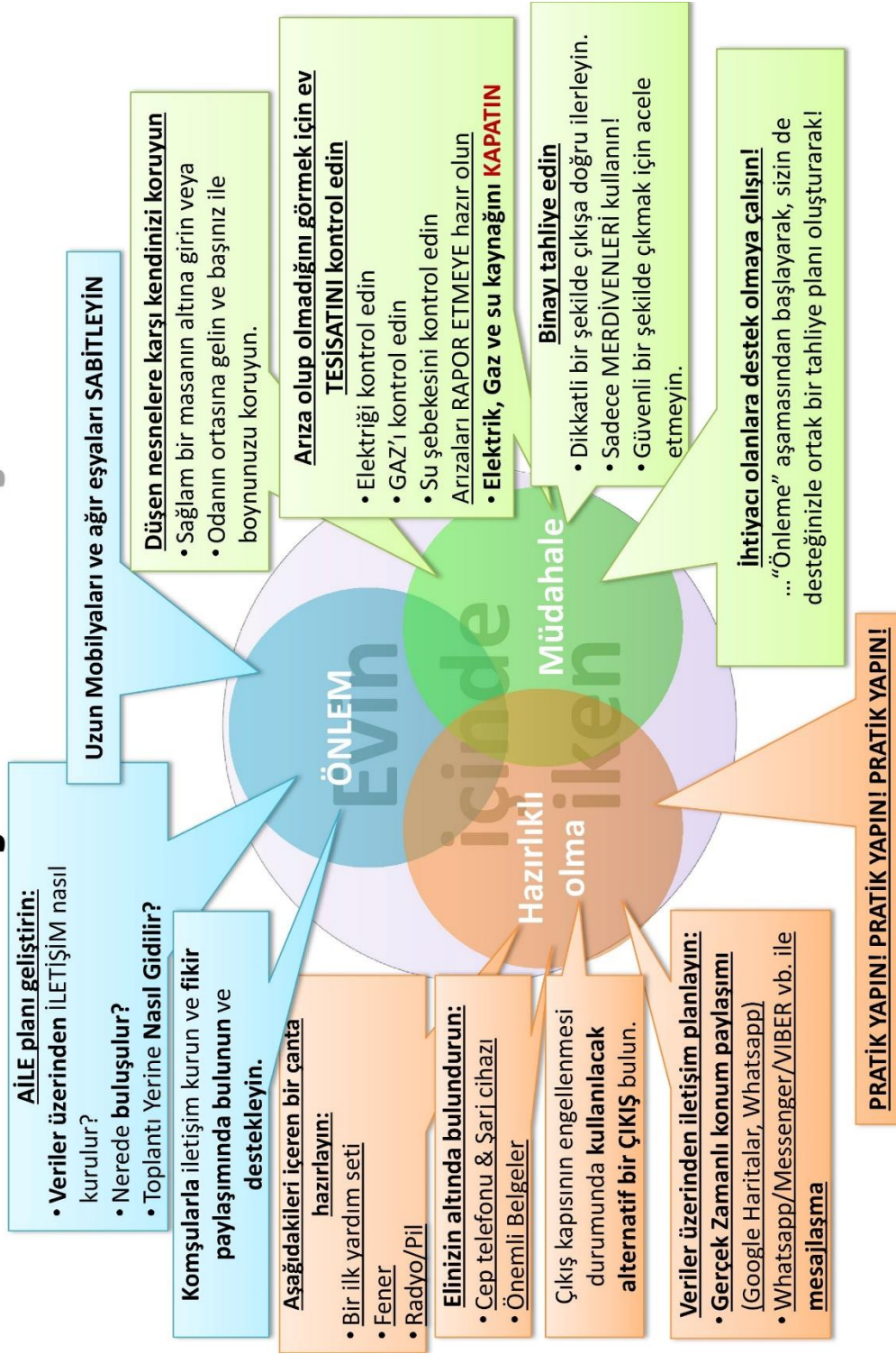
Binanın dışındayken

MÜDAHALE

- Artçı sarsıntıların olabileceğini unutmayın. Bina cephelerinden uzak durun.
- Eski/hasarlı binalardan, elektrik ve telefon ağlarından uzakta (mümkünse) seçilen rotaları kullanarak önceden tanımlanmış güvenli konuma doğru yürüyün.
- Önceden tanımlanmış iletişim gruplarınızla **DATA (VoIP) üzerinden iletişim kurun, durumunuzu belirtin** ve (gerekirse) **canlı konumunuzu paylaşın**, böylece siz güvenli bir yere doğru yürürken sizi cep telefonlarından izleyebilirler.
- **İletişim ağlarına muhtemelen aşırı yüklenme olacağı için ve iletişimi tamamen engelleyeceğinden sesli aramalar için cep telefonunuzu KULLANMAYIN!**
- Yetkililerin talimatlarına uyun ve söylentilere kulak asmayın.
- Artçı sarsıntılar ek hasara yol açabileceğinden, herhangi bir nedenle eve girmekten kaçının.
- Arabanızı gereksiz yere kullanmayın çünkü muhtemelen trafikte sıkışırsınız ve ilk müdahale ekiplerinin ihtiyaç sahiplerine yardım etmesini engellersiniz.
- Arabadaysanız:
 - Tünelere girmekten veya köprülerden geçmekten kaçının.
 - Açık bir alana sığının ve trafik sıkışıklığını önlemek için dikkatlice kenara çekilin. Binalardan ve ağaçlardan, telefon ve elektrik kablolarından uzağa park edin.

Teslimat-No: D.T3.5.1c_TR		Dahili - Ortaklar	
Sayı: I.02	Tarih: 31 July 2023	Sayfa	13 of 26

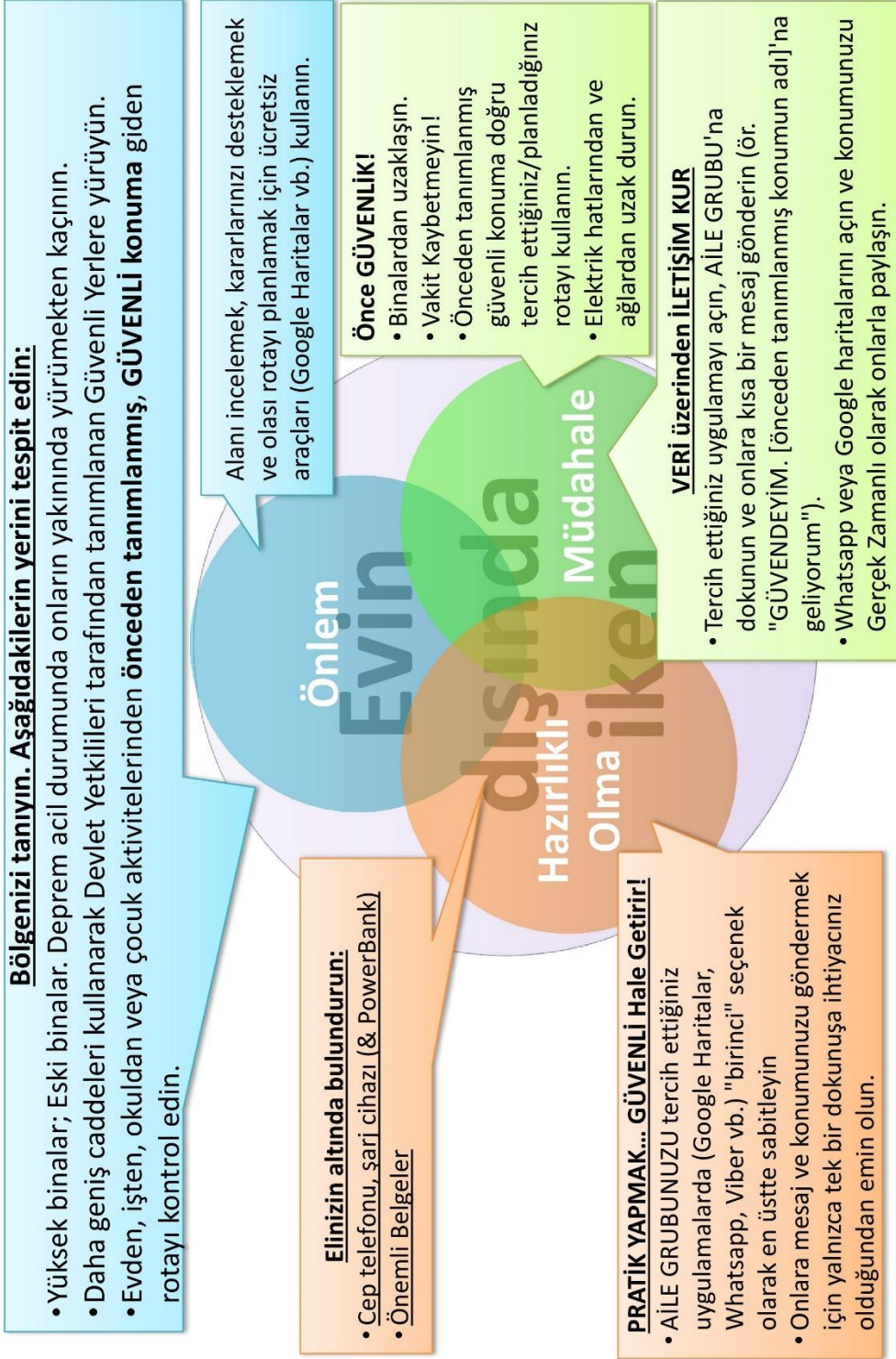
Evin içinde ve dışında

Şekil 1. Önlem, Hazırlıklı olma ve Müdahale aşamalarında bina içinde yapılması gerekenler.

Teslimat-No: D.T3.5.1c_TR		Dahili - Ortaklar	
Sayı: I.02	Tarih: 31 July 2023	Sayfa	14 of 26

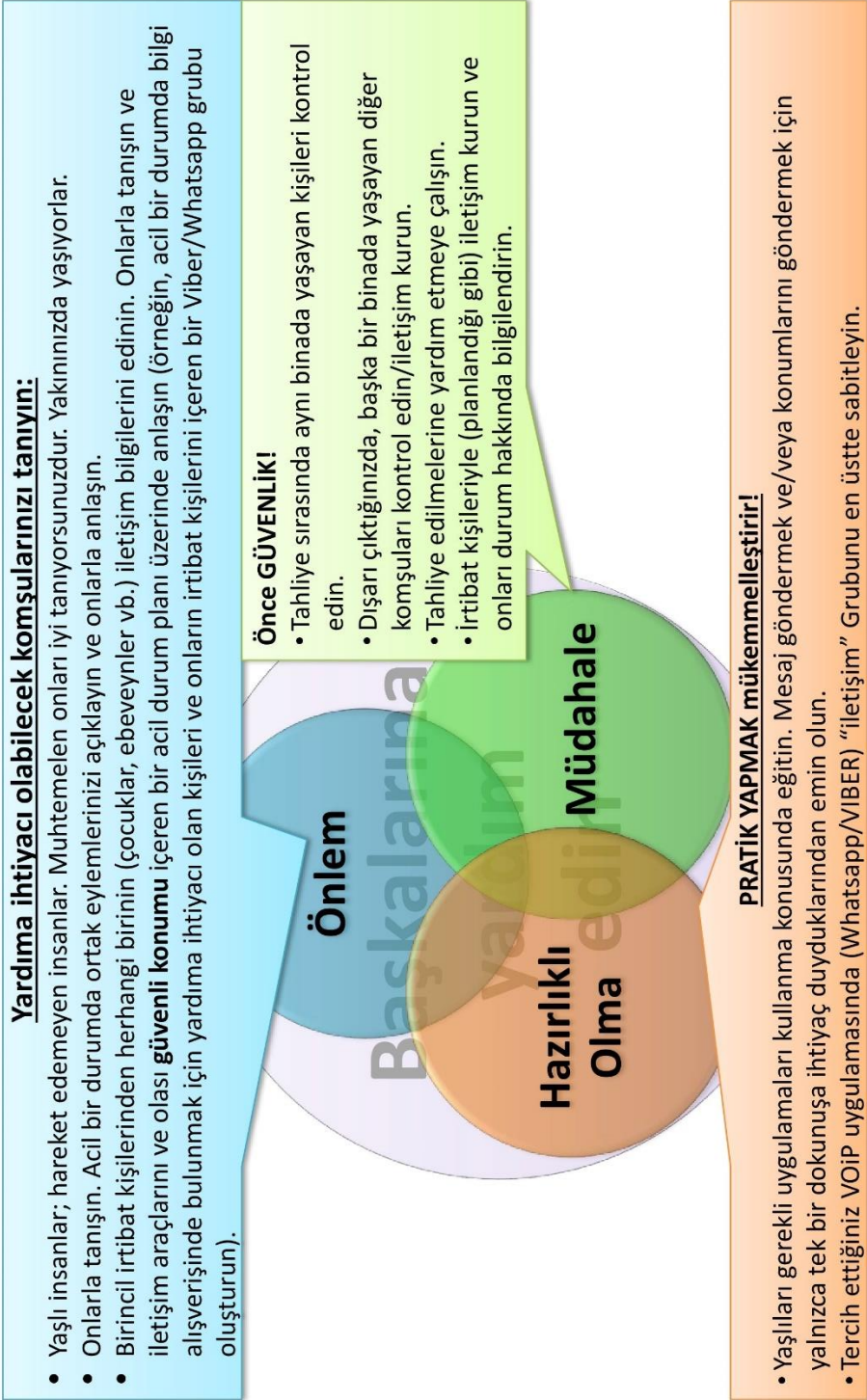
Evin içinde ve dışında

Şekil 2. Önlem, Hazırlıklı olma ve Müdahale aşamalarında bina dışında yapılması gerekenler.

Teslimat-No: D.T3.5.1c TR		Dahili - Ortaklar	
Sayı: I.02	Tarih: 31 July 2023	Sayfa	15 of 26

Topluluk Direncini Arttırmaya Yardımcı Olun Kendinize ve başkalarına yardım edin

Şekil 3. İhtiyacı olan insanlara yardım etmek için yapılacak basit şeyler.

Teslimat-No: D.T3.5.1c_TR		Dahili - Ortaklar	
Sayı: I.02	Tarih: 31 July 2023	Sayfa	16 of 26

5. KAYNAKLAR

Hellenic Ministry of Climate crisis & Civil Protection <https://civilprotection.gov.gr/odigies-prostasias/seismoj> (last viewed on 20.09.2023).

Government of Canada <https://www.getprepared.gc.ca/cnt/rsracs/pblctns/yprrdnssgd/index-en.aspx#s1> (last viewed on 20.09.2023).

Missouri Department of Health and Senior Services & Missouri State Emergency Management Agency: Planning for Emergencies: Three Steps to be Prepared. A Family Safety Guide. <https://health.mo.gov/> (last viewed on 20.09.2023).

...ek kaynaklarla tamamlanacak???

Teslimat-No: D.T3.5.1c_TR		Dahili - Ortaklar	
Sayı: I.02	Tarih: 31 July 2023	Sayfa	17 of 26

EK I

VoIP hizmetlerini kullanarak ve veriler üzerinden nasıl iletişim kuracağınıza ilişkin eğitimler

Not:

En yaygın kullanılan uygulamalardan bazılarını kullanarak mesaj göndermek ve almak için, coğrafi konumları paylaşmak için VoIP hizmetlerini ve ücretsiz uygulamaları kullanarak nasıl iletişim kuracağınıza ilişkin eğitimler de D.T3.5.1'de verilmektedir.

VoIP üzerinden canlı konumların ve mesajların paylaşılmasına ilişkin eğitimler, ilgili geliştiriciler tarafından sağlanan ve ilgili web sitelerinden temin edilebilen yönergelere ve kılavuzlara dayanmaktadır.

EK I materyali için daha hoş ve dolayısıyla paydaşlar için daha çekici olması amacıyla farklı, daha az "resmi" bir format seçilmiştir.

Teslimat-No: D.T3.5.1c_TR		Dahili - Ortaklar	
Sayı: I.02	Tarih: 31 July 2023	Sayfa	18 of 26

WhatsApp kullanarak Grup iletişimi ve Canlı Konum paylaşma

Canlı konum nasıl kullanılır?

[<https://faq.whatsapp.com/android/chats/how-to-use-live-location/?lang=el>]

Canlı Konum özelliği, gerçek zamanlı konumunuzu belirli bir süre boyunca bireysel veya grup sohbetinin katılımcılarıyla paylaşmanıza olanak tanır. Canlı konumunuzu paylaşıp paylaşmayacağınızı ve ne kadar süreyle paylaşacağınızı kontrol edebilirsiniz. Ayrıca canlı konumunuzu paylaşmayı istediğiniz zaman durdurabilirsiniz. Durdurulduktan veya süresi dolduğunda canlı konumunuz artık paylaşılmaz. Canlı konumunuzu paylaştığınız kişiler, paylaştığınız konumu statik bir küçük resim olarak görmeye devam edecek ve en son güncellenen konumunuzu görmek için görsele dokunabilecektir.

Bu özellik **uçtan uca şifrelenmiştir**, yani canlı konumunuzu paylaştığınız kişiler dışında hiç kimse göremez.

Not:

Telefonunuzun Ayarlar > Uygulamalar ve bildirimler > Gelişmiş > Uygulama izinleri > Konum > WhatsApp'ı kapat bölümüne giderek WhatsApp'ın konum izinlerini istediğiniz zaman devre dışı bırakabilirsiniz.

Alternatif olarak, WhatsApp'ı yakın zamanda açtıysanız telefonunuzun Ayarlar > Uygulamalar ve bildirimler > WhatsApp > İzinler > Konum'u kapatabilirsiniz.

Canlı konumunuzu paylaşma

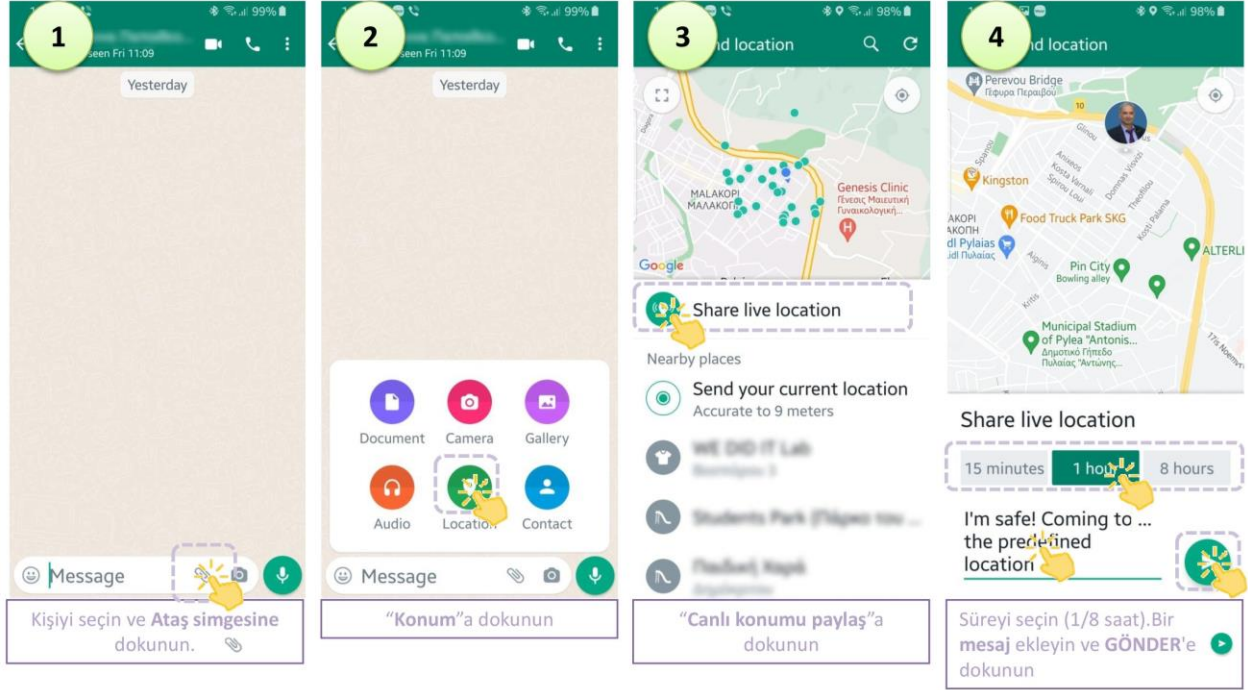
1. Telefonunuzun Ayarlar > Uygulamalar ve bildirimler > Gelişmiş > Uygulama izinleri > Konum bölümünden WhatsApp için konum izinlerini etkinleştirin > WhatsApp'ı açın. Alternatif olarak, WhatsApp'ı yakın zamanda açtıysanız telefonunuzun Ayarlar > Uygulamalar ve bildirimler > WhatsApp > İzinler bölümüne giderek Konum'u açabilirsiniz.
2. Bireysel veya grup sohbetini açın.
3. Ekle > Konum > Canlı konumu paylaş'a dokunun.
4. Canlı konumunuzu paylaşmak istediğiniz süreyi seçin. Seçilen süre sonunda canlı konumunuz paylaşılmayacaktır. İsteğe bağlı olarak bir yorum ekleyin.
5. Gönder'e dokunun.

Canlı konumunuzu paylaşmayı durdurma

1. Bireysel veya grup sohbetini açın.
2. Paylaşımı durdur'a dokunun.

Teslimat-No: D.T3.5.1c_TR		Dahili - Ortaklar	
Sayı: I.02	Tarih: 31 July 2023	Sayfa	19 of 26

WhatsApp ile konum paylaşmak

Canlı konumunuzu tüm sohbetlerde ve gruplarda paylaşmayı bırakın

1. Diğer seçenekler > Ayarlar > Hesap > Gizlilik > Canlı konum'a dokununuz.
2. PAYLAŞIMI DURDUR'a dokununuz.

Şekil 4. Whatsapp kullanarak konum paylaşımı. Canlı konum ve mesaj alışverişi gibi önemli bilgilerin sağlanması ve alınması birkaç saniye süren dört adımlı bir işlemdir.

Teslimat-No: D.T3.5.1c_TR		Dahili - Ortaklar	
Sayı: I.02	Tarih: 31 July 2023	Sayfa	20 of 26

VIBER ile GRUP İletişimi ve Konum Paylaşımı

VIBER, ücretsiz olarak iletişim sağlayan bir platformdur (<https://help.viber.com/en/>) ve Google Play ve Apple Store'dan indirilebilir. Mesajlaşma, VoIP ve konum paylaşımı özellikleri sağlar.

Anlık İletişim için GRUP Nasıl Kurulur?

1. Telefonunuzda Viber'ı açın.
2. Sohbetler'e dokununuz.
3. Oluştur'a dokununuz. (Android)/(iOS)
4. Yeni Grup'a dokununuz ve ona bir ad atayınız.
5. Birlikte grup kurmak istediğiniz kişileri seçiniz.
6. Onaylamak için Bitti'ye (iOS) veya Onay İşaretine (üst köşe) dokununuz.
7. Grup Sohbeti varsayılan olarak seçilecektir.
8. Grup simgesi eklemek için Kameraya dokununuz.
9. İsteddiğiniz zaman doğrudan erişime sahip olmak için, Grup simgesine dokunup basılı tutunuz ve bu Grubu "ÜST"e PIN'le sabitleyiniz.

Konumunuzu Grup üyelerine nasıl gönderirsiniz?

1. Grup simgesine dokununuz.
2. Sağ alttaki üç noktaya dokununuz.
3. Konumu Gönder'e ("pin" simgesi) dokununuz.
4. Konumunuz bir Haritada görünecektir.
5. Konumu Gönder'e dokununuz. Viber o anda gerçek konumunuzu gönderecektir.

Teslimat-No: D.T3.5.1c_TR		Dahili - Ortaklar	
Sayı: I.02	Tarih: 31 July 2023	Sayfa	21 of 26

Messenger'da grup iletişimi ve Canlı Konum paylaşımı

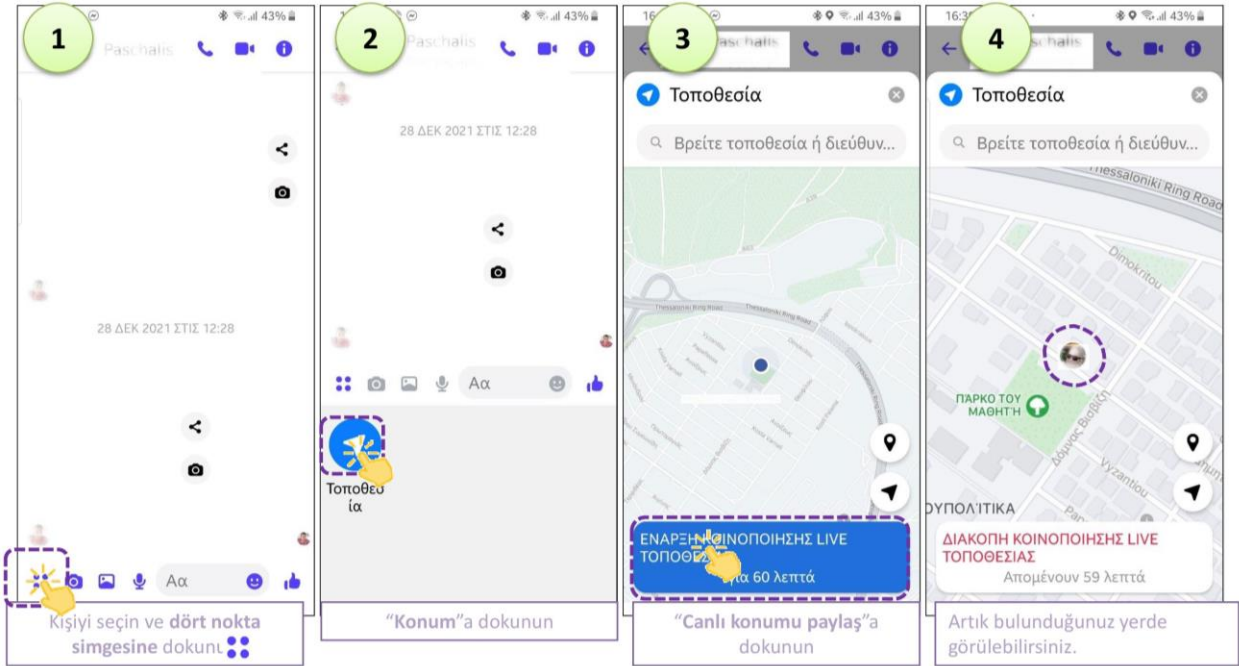
Facebook Messenger, Web üzerinden iletişime izin veren bir uygulamadır. Verileri ve İnternet Üzerinden Ses Protokolü - VoIP (<https://www.messenger.com/>) kullanan ücretsiz bir hizmettir. Ayrıca, mesajın alıcısının sizi hareket ettikçe neredeyse gerçek zamanlı olarak takip edebilmesi için canlı konumun paylaşılmasına da olanak tanır.

Canlı konumunuzu Facebook Messenger aracılığıyla paylaşmaya **BAŞLAMAK** için:

1. **Sohbetler**'den konumunuzu paylaşmak istediğiniz görüşmeyi açın.
2. Dört nokta'ya daha sonra Konum'a dokununuz.
3. **CANLI KONUMU PAYLAŞMAYA BAŞLA**'ya (büyük MAVİ düğme) dokununuz.

Messenger ile Canlı Konum paylaşma...

Şekil 5. Messenger'ı kullanarak konum paylaşımı. Önemli bilgilerin (canlı konum ve mesaj alışverişi) sağlanması ve alınması birkaç saniye süren dört adımlı bir işlemdir.

Teslimat-No: D.T3.5.1c_TR		Dahili - Ortaklar	
Sayı: I.02	Tarih: 31 July 2023	Sayfa	22 of 26

Konumunuzu paylaşmayı **DURDURMAK** için:

1. Görüşmeyi açın.
2. Canlı konumunuzu gönderdiğiniz mesaja gidin.
3. **CANLI KONUM PAYLAŞIMINI DURDUR**'a dokunun.

GOOGLE MAPS'ı kullanarak canlı konumu paylaşın

GOOGLE HARİTALAR'ı kullanarak Google Hesabı olan kişilerle konum paylaşma

(<https://support.google.com/maps/answer/7326816?hl=en&co=GENIE.Platform%3DAndroid>)

1. Bir Google hesabı *oluşturun* (<https://support.google.com/accounts/answer/27441?hl=en>).
2. Konum paylaşmak istediğiniz kişilerden kendi Google hesaplarını oluşturmalarını *isteyin*. Gmail adreslerini Google Kişilerinize *ekleyin*.
3. E-postalarına kolayca erişebildiğinizden emin olun (ör. Konumu onlarla birkaç kez paylaşın ve bir dahaki sefere açtığınızda, Google haritaları konum değişimi için e-postalarını önerecektir).
4. Android telefonunuzda veya tabletinizde Google Haritalar uygulamasını (Haritalar) açın ve hesabınızda oturum açın. Nasıl oturum açacağınızı öğrenin.
5. Profil resminize (sağ üst köşe) veya ilk Hesap Çevrenize ve ardından "Konum paylaşımı"na *dokunun*.
6. "Gerçek Zamanlı Konum Paylaşımı" menüsünde ilgili seçeneğe *dokunarak* konum paylaşımının süresini seçin (1 saat veya paylaşımın devre dışı bırakılmasına kadar).
7. "Yeni paylaşım"a *dokunun* ve konumunuzu paylaşmak istediğiniz kişinin profil simgelerine *dokunarak* kişi ekleyin. Kişileriniz sorulursa Google Haritalar'a erişim izni verin.
8. *Paylaş'a dokunun*.

Küçük bir tavsiye: Pratik yapmak mükemmelleştirir! Kritik durumlarda her saniye değerlidir. Pratik yapın ve kendinizin ve kişilerinizin konum paylaşımı prosedürünü tanımasını sağlayın.

Google Hesabı OLMAYAN bir kişiyle canlı konumu paylaşmak

Konumunuzu Google Hesabı OLMAYAN biriyle paylaşmak veya Google Haritalar uygulamasını kullanmadan bir bağlantıyla paylaşabilmek için;

Teslimat-No: D.T3.5.1c TR		Dahili - Ortaklar	
Sayı: I.02	Tarih: 31 July 2023	Sayfa	23 of 26

1. Android telefonunuzda veya tabletinizde **Google Haritalar'ı** açın ve hesabınızda oturum açın. Nasıl oturum açacağınızı öğrenin.
2. **Profil resminize** veya **başlangıç Hesap Çevrenize** (sağ üstte) *dokunun*, ardından Konum paylaşımına ve daha sonra **Yeni paylaşım Kişi ekle'ye dokunun**.
3. Konum paylaşım bağlantınızı kopyalamak için **Panoya kopyala'ya dokunun**.
4. Bağlantıyı birisiyle paylaşmak için **bağlantıyı bir e-postaya, kısa mesaja veya başka bir mesajlaşma uygulamasına yapıştırın**. Bu bağlantıya sahip kişiler, **seçtiğiniz süre boyunca** (24 saate kadar) **gerçek zamanlı konumunuzu** bulabilir.

Paylaşmayı durdur!

1. Android telefonunuzda veya tabletinizde *Google Haritalar* uygulamasını açın.
2. **Profil resminize** veya **başlangıç Hesap Çevrenize** ve ardından **Konum paylaşımına dokunun**.
3. Artık konumunuzu paylaşmak istemediğiniz kişinin **profiline dokunun**.
4. **Durdur'a dokunun**.

Tahmini varış zamanınızı paylaşın

Arabayla, yürüyerek veya bisikletle gezinirken hedefinizi, tahmini varış saatinizi ve mevcut konumunuzu paylaşabilirsiniz. Bu bilgiyi paylaştığınız kişi siz gelene kadar konumunuzu takip edebilir.

1. Android telefonunuzda veya tabletinizde Google Haritalar'ı açın.
2. Bir hedef belirleyin (Bir yere nasıl gideceğinizi öğrenin).
3. **Navigasyonu başlattıktan sonra Daha Fazla'ya** (talimatların bulunduğu ekranın alt kısmı) ve ardından **Yolculuk ilerlemesini paylaş'a dokunun**.
4. Paylaşmak istediğiniz kişinin **profiline** ve ardından **Paylaş'a dokunun**.
5. Hedefinize ulaştığınızda veya navigasyonu durdurduğunuzda konumunuzu paylaşmayı bırakırsınız.
6. Hedefe gelmeden önce paylaşımı durdurmak için: Daha fazla'ya ve ardından Paylaşımı durdur'a dokunun.

Birinin konumunu öğren/Birinin konumunu bul

Birisi konumunu sizinle **paylaştığında** onu haritanızda bulabilirsiniz.

1. Android telefonunuzda veya tabletinizde Google Haritalar uygulamasını (MAPS) açın.
2. Profil resminize veya başlangıç Hesap Çevrenize ve ardından Konum *paylaşımına dokunun*.
3. Bulmak istediğiniz kişinin profiline dokunun.
4. Kişinin konumunu güncellemek için: Bir arkadaşınızın simgesine ve ardından *Daha Fazla, Daha Fazla* ve ardından *Yenile'ye dokunun*.

Teslimat-No: D.T3.5.1c_TR		Dahili - Ortaklar	
Sayı: I.02	Tarih: 31 July 2023	Sayfa	24 of 26

Birinin konumunu sormak

Konumunuzu birisiyle paylaştıysanız veya o kişi geçmişte sizinle paylaştıysa, Haritalar'da bu kişinin konumunu sorgulayabilirsiniz.

1. Android telefonunuzda veya tabletinizde Google Haritalar uygulaması Haritalar'ı açın.
2. Profil resminize veya başlangıç Hesap Çevrenize ve ardından Konum paylaşımına dokununuz.
3. Sizinle daha önce paylaşımında bulunan bir kişiye dokununuz.
4. İstek'e dokununuz ve ardından İstek gönderin. Kişinizin konumunu sormanızın ardından, kişi e-posta adresinizi ve bir bildirim alır ve şunları yapabilir:
 - Kim olduğunuzu doğrulamak için profilinizi görüntüleyebilir.
 - Konumlarını sizinle paylaşabilir.
 - İsteğinizi dikkate almayabilir.
 - Sizi engelleyebilir. Artık konumlarını soramazsınız.

İpucu: Birinin konumunu bulmak için Google Asistan'a da sorabilirsiniz.

5. Durum B. **Konumunuzu** başka biriyle paylaşmayı etkinleştirdikten sonra, **ekranınızda** konumlarını sizinle paylaşmadıklarını bildiren ve paylaşmak isteyip istemediklerini soran bir istekte bulunan kişi belirir. Paylaşmayı seçerlerse yalnızca istekte bulunan kişiye ve ardından paylaş seçeneğine dokunmaları gerekir.

Birinin konumunu gizlemek

Bir kişinin gerçek zamanlı konumunun haritanızda görünmesini istemiyorsanız bunu gizleyebilirsiniz. Konumlarını istediğiniz zaman tekrar açabilirsiniz.

1. Android telefonunuzda veya tabletinizde Google Haritalar uygulaması Haritalar'ı açın.
2. Haritada ilgili kişinin simgesine dokununuz.
3. En alttaki Daha fazla'ya dokununuz.
4. Haritadan gizle'ye dokununuz.

İpucu: Birisinin konumunu haritanızdan kalıcı olarak engelleyebilirsiniz. Başka bir kişinin hesabını nasıl engelleyeceğinizi öğrenin.

Birinin gizlediğiniz konumunu göstermek (açmak)

1. Android telefonunuzda veya tabletinizde Google Haritalar uygulaması Haritalar'ı açın.
2. Profil resminize veya başlangıç Hesap Çevrenize, ardından Konum paylaşımına ve ardından Daha Fazlası'na dokununuz.
3. Haritadan gizlenmiş'e, ardından Daha Fazla ve Daha Fazla'ya ve ardından Haritada Göster'e dokununuz.

Teslimat-No: D.T3.5.1c_TR		Dahili - Ortaklar	
Sayı: I.02	Tarih: 31 July 2023	Sayfa	25 of 26

Konum isteğini reddetmek veya engellemek

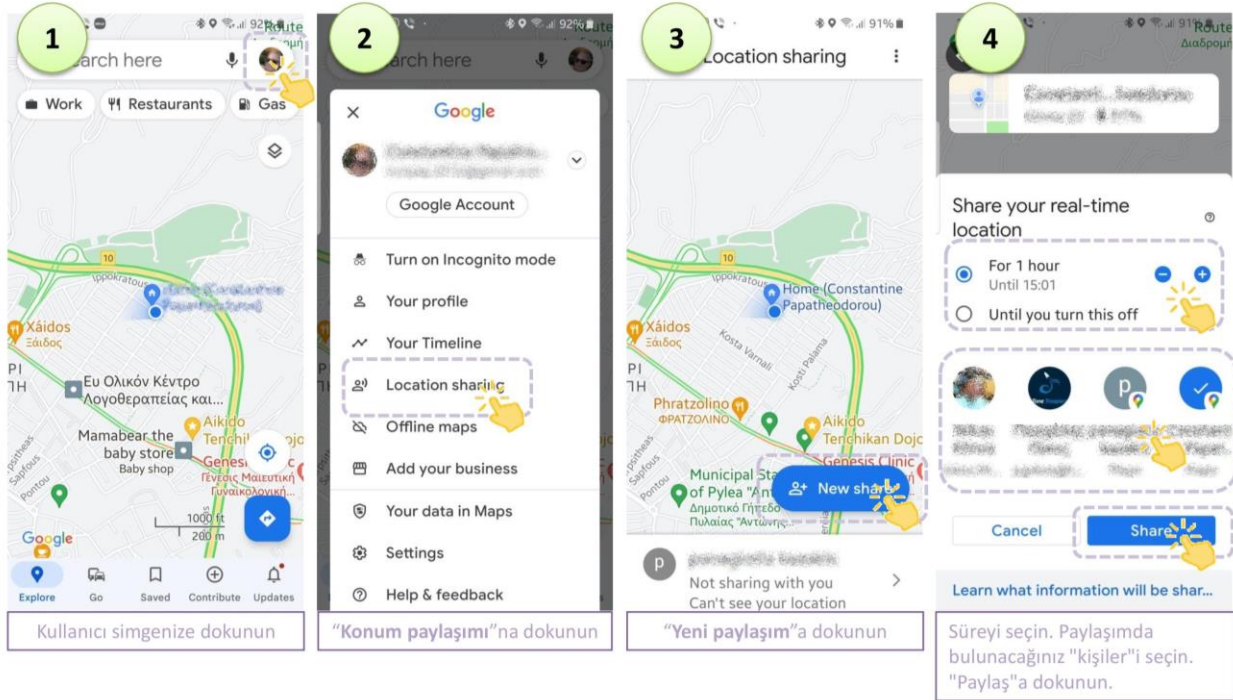
Konumunuzu Google Haritalar'da birisiyle paylaşmak istemiyorsanız şunları yapabilirsiniz:

1. İsteği reddetme: Hayır'a dokunun. Konumunuz paylaşılmaz.
2. İstekte bulunanı engelleme: Engelle'ye dokunun. Konumunuz paylaşılmaz ve istekte bulunan kişi artık konumunuzu isteyemez. Bir kişiyi engellediğinizde, bu durum onun diğer Google ürünlerinde sizinle nasıl iletişim kurabileceğini etkiler. Kullanıcıları engelleme hakkında daha fazla bilgi edinin.

Birinin engellemesini kaldır

1. Android telefonunuzda veya tabletinizde Google Haritalar uygulaması Haritalar'ı açın.
2. Profil resminize veya başlangıç Hesap Çevrenize ve ardından *Konum paylaşımına* dokunun.
3. Üst kısımda Daha fazla'ya ve ardından Engellenen kullanıcılar'a dokunun.
4. Engellemesini kaldırmak istediğiniz kişinin yanındaki *Kaldır'a* dokunun.

Google Maps ile konum paylaşmak

Şekil 6 Google Haritalar'ı kullanarak konum paylaşımı. Önemli bilgilerin sağlanması ve alınması birkaç saniye süren dört adımlı bir süreçtir.

Teslimat-No: D.T3.5.1c_TR		Dahili - Ortaklar	
Sayı: I.02	Tarih: 31 July 2023	Sayfa	26 of 26